

Gaat jouw hond achter paarden aan in het bos?

Tekst: Boukje van Hilst, Ingrid Veldkamp & Foto's: Mabel van der Linden

Het komt helaas te vaak voor: honden die naar paarden blaffen of er zelfs achteraan rennen. Dit is niet alleen heel vervelend voor de ruiter en het paard, maar het kan ook gevaarlijk zijn voor de hond!

Boukje van Hilst, paarden- en hondentrainer, is oprichtster en eigenaar van paarden- en hondenschool Van Stal in Amstelveen.

Van Stal is geen gewone stal, de paarden zijn letterlijk Van Stal gehaald en leven dus niet in stallen. Ze hebben alle ruimte om vrij rond te lopen met kuddegenoten. Op die manier worden de paarden zoveel mogelijk voorzien in hun natuurlijke behoefte.

Van Stal geeft hond-paardcursussen, waarbij de hond leert omgaan met paarden, natuurlijk met als doel dat honden

niet naar paarden blaffen en er niet achteraan gaan als een paard langs komt daven of galopperen in het bos.

Positieve hondentraining en het leren begrijpen en lezen van de hondentaal zijn bij Van Stal het uitgangspunt. Training op een positieve manier vergt een omschakeling van denken. Je moet aandacht krijgen voor elk stukje gewenst gedrag dat kan leiden tot het uiteindelijke grote geheel van gewenst gedrag. Het draait erom dat de hond steeds een succesje ervaart door middel van een beloning. Op deze manier

zal je hond het door jou gewenste gedrag gaan herhalen, omdat het iets oplevert.

Je bent zowel paardentrainer als hondentrainer. Hoe ben je hiertoe gekomen?

Ik was al op jonge leeftijd dol op dieren. Zowel mijn vader als moeder is geen echte dierenvriend, dus als ik iets met dieren wilde, moest ik dat alleen doen. Dat heeft goed uitgepakt! Ik werd instructeur en vond het heerlijk hele dagen bezig te zijn met paarden. Al op mijn 13de wilde ik graag blindegeleidehondentrainer worden, maar de paarden slokten al mijn tijd op. Pas veel

later heb ik mij ook bijgeschoold tot hondentrainer en is mijn droom geleidehonden te trainen werkelijkheid geworden.

Vormt het trainen van geleidehonden een basis voor de hondentrainingen die je nu geeft?

In zekere zin vormt het zeker een basis. Als instructeur begeleid je voornamelijk de eigenaren in plaats van de honden. Veel mensen denken wel dat een hondenschool dat doet, de honden trainen, maar eigenlijk train je voornamelijk de eigenaren. Het is wel heel fijn dat ik mede door de training van de blindengeleidehonden wel gewend ben aan het daadwerkelijk trainen van honden.

Ook is het trainen van geleidehonden een behoorlijk precisiewerkje, dus je timing en blik worden behoorlijk getraind. Ook leer je creatief te denken met betrekking tot de training van een hond. Elke hond is anders, maar voor elke hond geldt dat hij

niet geboren wordt met een handleiding van mensenregels in zijn broekzak. Als wij op een terrasje zitten en de hond is mee, is het voor de hond bijvoorbeeld geen normaal of gewenst gedrag om rustig onder de tafel te liggen. Dat zijn onze regels, niet die van de hond.

Verschild het trainen van paarden van het trainen van honden?

De stap van lesgeven aan mensen met een paard naar mensen met een hond was een vrij logische. Paarden en honden zijn in essentie heel andere wezens, alleen al het natuurlijk gedrag is anders. De één is een vlucht-prooidier en de ander is een jacht-roofdier.

Wel zijn het allebei samenwerkers, zowel met soortgenoten als met ons, mensen. Ze hebben allemaal hun eigen behoeften, emoties en motivaties die leiden tot bepaald gedrag. Juist dat gedrag is iets wat ik heel erg interessant vind. Vaak moet je

iets verder kijken dan het uiteindelijke gedrag dat je ziet. In het geval van paarden achterna jagen is het belangrijk te weten wat de motivatie is van de hond om dit te doen. Als je de motivatie van een hond verandert, kun je ook het gedrag ombuigen.

Honden die achter paarden aangaan, zijn vanuit de basis vaak onzeker in het bijzijn van een paard. Een hond die voor het eerst een paard tegenkomt in het bos, wil informatie vergaren. Hij zal zich in eerste instantie onzeker gedragen door bijvoorbeeld te blaffen of om het paard heen te cirkelen. Als het paard dan doorloopt, omdat de ruiter gewoon z'n pad vervolgt, kan de hond de link leggen het paard te hebben weggejaagd met zijn gedrag. Een volgende keer kan hij al eerder of harder gaan blaffen omdat dat hem de vorige keer iets heeft opgeleverd, namelijk: het paard gaat weg.

Hoe train je honden niet achter paarden aan te rennen?

Is het mogelijk om honden, die dit gedrag al hebben, deze gewoonte af te leren en hoe doe je dat dan?

Wat we in de hond-paardcursus doen, is het natuurlijk gedrag van honden te gebruiken, namelijk het snuffelen. Snuffelen werkt kalmerend. Honden snuffelen vaak in situaties van onzekerheid, maar als de prikkel te groot wordt, zal de hond het snuffelen staken of zelfs gaan overslaan.

Wij mensen snuffelen ook om onszelf te kalmeren. Stel je voor dat je in de supermarkt staat en iemand tegen komt die je wel kent, maar niet heel goed. Als je even niet weet wat je tegen diegene moet zeggen omdat je haast hebt of gewoon geen zin hebt in een praatje, dan werkt het heel kalmerend om even in het schap te snuffelen, ook al heb je misschien uit dat schap niets nodig.

Iedereen herkent deze situaties, we pakken onze telefoon of hebben het opeens heel druk met iets anders om de situatie te ontwijken en onszelf en ook die ander te kalmeren.

Let maar eens op hoe vaak je hond ook deze keuze maakt in een voor hem of haar spannende situatie. Met spannend bedoel ik niet per se eng, het is gewoon ontwijkend gedrag.

Eigenlijk is het heel simpel, doordat we de eigenaar op een andere manier naar zijn

hond laten kijken om het gedrag in een vroeg stadium te leren herkennen, kunnen we de honden leren dat ze ook een andere keuze hebben dan op het paard reageren. We leren de honden het paard te negeren, door ze ontwijkend gedrag aan te leren.

Het doel van de hond-paardtraining is de hond geen enkele aandacht te laten besteden aan paarden, uiteindelijk ook niet als ze voorbij komen draven. We bouwen de lessen geleidelijk op. Ook het 'hierkomen' is een belangrijk onderdeel. We oefenen het 'hierkomen' zonder en met veel afleiding om de honden te allen tijde te leren terug te gaan naar hun eigenaar.

Er wordt tijdens de cursus gebruik gemaakt van verschillende paarden, plekken en situaties aangezien je een hond op minimaal vijf verschillende plekken en in vijf verschillende situaties iets aan moet leren voordat iets een gewoonte is geworden. Dit geldt trouwens voor elk gedrag, als je een hond bijv. alleen maar het 'hierkomen' aanleert in huis, zal hij het waarschijnlijk ook alleen daar echt begrijpen.

Wat is de ideale leeftijd voor honden om met 'paardentraining' te beginnen?

Het mooiste is om pups minimaal tussen de acht en twaalf weken al in contact te brengen met paarden. Met 'contact' bedoel ik niet dat de hond fysiek contact met het paard hoeft te hebben, liever niet zelfs. Als het paard te dichtbij komt en de pup schrikt, heeft de pup meteen een negatieve ervaring. De hond hoeft zich al-

leen maar op zijn gemak te voelen in het bijzijn van een paard.

Ook als je hond al wat ouder is en (nog) niet achter paarden aan gaat, is het goed om dit te voorkomen. Als de hond één keer achter een paard heeft aangejaagd, kan je wachten op de volgende keer!

Het levert een hond namelijk ook wat op. De hond voelt zich er prettig bij. Adrenaline en jachtinstinct (in veel gevallen) steken de kop op. Dat wat een hond iets oplevert, gaat hij herhalen. Zowel gewenst als ongewenst gedrag. Het zal tijd en training kosten om het jagen op paarden de hond weer af te leren, maar het kan zeker!

We hebben al zeer goede resultaten geboekt!

Als een ruiter van het paard valt en geblesseerd is, doordat het achterna gezeten is door een hond, wie is er dan juridisch verantwoordelijk voor dit ongeluk?

De hondeneigenaar is en blijft altijd verantwoordelijk voor het gedrag van zijn hond. Hoe dat juridisch zit zal afhangen van de hele situatie.

